

Nurmijärven Latu ry

TURVALLISUUSASIAKIRJA

Marraskuu 2010

TURVALLISUUSASIAKIRJA

Sisällys

1. Yhdistyksen toiminnan kuvaus
2. Yhdistyksen vastuuhenkilöt ja toimijat
3. Toimintatavat
4. Toimijoiden ohjeistus ja päivitys
5. Tapahtumien osallistujat ja ohjeistus
6. Suorituspaikat
7. Välineistö ja sen huolto
8. Riskien arviointi ja turvallisuussuunnittelu
9. Toimintaohje onnettomuus- ja vahinkotilanteissa
10. Toiminta tapahtuman tai onnettomuuden jälkeen
11. Ravinto- ja hygieniaohjeisto
12. Paloturvallisuus
13. Vakuutukset

LIITTEET

- Liite 1 Nurmijärven Latu ry:n hallitus ja vastuuhenkilöt 2010
- Liite 2 Avantouinnin turvallisuusasiakirja
- Liite 3 Melonnan turvallisuusasiakirja
- Liite n Lumikenkäilyn turvallisuusasiakirja

1. Yhdistyksen toiminnan kuvaus

Nurmijärven Latu ry:n (Latu) toiminnan muodostaa ensisijaisesti luonnossa tapahtuva kunto- ja virkistysliikunta sekä retkeily. Yhdistyksen pääasiallisia toimintoja ovat avantouinti, melonta ja retkeilyn eri muodot.

2. Yhdistyksen vastuhenkilöt ja toimijat

Yhdistyksen toiminnasta vastaa hallitus. Yhdistyksellä on kolme jaostoa: avantouinti-, melonta- ja retkeilyjaosto. Jaostoihin on nimetty omat vastuhenkilöt, joiden tehtäviin kuuluu jaostonsa osalta turvallisuuteen liittyvien asioiden hoito. Ladun hallitus ja vastuhenkilöt on esitetty Liitteessä 1.

3. Toimintatavat

Latu järjestää eri vuodenaikoihin liittyviä tapahtumia säännöllisesti, useimmiten viikoittain. Talvella avantouintia harrastetaan Sääksjärvellä Hyvinkään seurakunnan leirikeskuksen saunalla ja Klaukkalan Tiiranrannan avannolla. Lisäksi järjestetään hallimelontaa Rajamäen uimahallissa sekä lumikenkäretkiä säästä riippuen. Kesällä on melontaa Sääksjärvellä, missä lisäksi järjestetään melontakursseja. Muu toiminta on yksittäisten tapahtumien järjestelyä, esimerkiksi retkeilyä lähimaastoihin sekä sauvakävely-, lumikenkä- ja vaellusretkiä.

4. Toimijoiden ohjeistus ja päivitys

Ladun hallitus huolehtii, että tapahtumien vetäjillä, ohjaajilla ja muilla toimijoilla on riittävä pätevyys, taito ja tieto tehtävien hoitamiseen. Tarvittaessa Latu tarjoaa koulutusmahdollisuuksia (esimerkiksi ohjaaja-, ensiapu-, alkusammutuskoulutus) ja

perehdyttämistilaisuuksia. Ohjaajille tulee antaa selkeä kuva ohjattavasta ryhmästä ja mahdollisista osallistujien erikoisvaatimuksista, jotta he pystyisivät

valmistautumaan asianmukaisesti ryhmää varten. Ohjaajilla on myös mahdollisuus kieltää henkilön osallistuminen tapahtumaan esimerkiksi, jos tarvittava turvallisuusvaruste puuttuu. Tapahtumassa toimintoa vetämässä tulee olla riittävä määrä ohjaajia.

Ohjaajien osalta tiedot päivitetään vuosittain, kun uusi hallitus aloittaa toimintansa.

Kesken vuoden mukaan tulleet ohjaajat perehdytetään tarvittaessa tehtäviinsä.

Useimmissa tapauksissa muut ohjaajat valvovat uusien toimijoiden kykyä hoitaa sovitut tehtävät.

5. Tapahtumien osallistujat ja ohjeistus

Ladun järjestämiin tapahtumiin osallistuu yhdistyksen jäseniä ja ulkopuolisia.

Useimmat, lähes kaikki tilaisuudet ovat avoimia kaikille. Osallistumismahdollisuus on lähes kaikenikäisillä ja useimmissa lajeissa ikäjakauma on karkeasti 7- 80 vuotta. Pienimmät lapset osallistuvat joihinkin tapahtumiin vanhempiensa kanssa. Alle 18 -vuotiailta vaaditaan pääsääntöisesti huoltajan suostumus tapahtumaan osallistumiseen.

Tapahtumista annetaan ohjeita suullisilla ja kirjallisilla ennakko-ohjeilla, suullisesti tapahtumapaikoilla sekä tapahtumapaikalla olevilla ohjeilla ja opasteilla. Ohjeistus liittyy turvallisuuteen ja yleisiin käytäntöihin tapahtumassa ja tapahtumapaikassa.

Tiedotteessa ja ennakko-ohjeissa kerrotaan tapahtuman osallistujalle asettamista vaatimuksista, varustevaatimuksista, tapahtuman sisällöstä, tapahtumapaikan sijainnista ja liikenneolosuhteista.

6. Suorituspaikat

Ladun keskeisiä toimintaympäristöjä ovat:

- a. avantouintipaikat Hyvinkään seurakunnan leirikeskuksen saunalla ja Klaukkalan Tiiranrannan avannolla
- b. viikkomelontojen ja melontakurssien järjestäminen pääasiassa Sääksjärvellä ja sen läheisyydessä olevalla kanoottivajalla
- c. melontaretket järvi-, joki- ja merialueilla
- d. lumikenkäily-, hiihto-, sauvakävely- ja kävelyretket Nurmijärven ja lähialueen metsissä ja maastoissa
- e. retket Lapissa, etelä-Suomen kansallispuistoissa ja muilla retkeilyalueilla.

7. Välineistö ja sen huolto

Ladun toiminnassa käytettäviä melonta- ja retkeilyvälineitä ovat

- a. kanootit varusteineen
- b. lumikengät ja retkiluistimet
- c. sukset sauvoineen
- d. retkivarusteet (teltat, rinkat tms.)

Käytettävät välineet ovat osaksi Ladun omistamia ja se vastaa näiden välineiden kunnosta huoltamalla ja tarkastamalla ne ennen käyttöä. Osallistujien omat varusteet tarkastetaan ennen tapahtumaa ja varusteiden turvallisesta käytöstä annetaan ohjeita. Tarvittaessa estetään varusteen tai välineen käyttö, jos siihen liittyy mahdollinen turvallisuusriski.

Joissakin lajeissa tarvitaan turvallisuutta lisääviä varusteita, kuten esimerkiksi kelluntaliivejä. Turvallisuus- ja pelastusvälineistä annetaan ohjeet ja ne tarkastetaan

ennen tapahtumaa. Ladun omat turvallisuus- ja pelastusvälineet luetteloidaan, tarkastetaan ja huolletaan säännöllisesti sekä uusitaan tarvittaessa. Latu hankkii tarvittavat ensiapuvälineet ja luetteloii niiden sijoituspaikat.

8. Riskien arviointi ja turvallisuussuunnittelu

Turvallisuuden suunnittelussa otetaan huomioon harrastettaviin lajeihin liittyen ihmiset (tapahtuman asettamat vaatimukset, olosuhteet, varustevaatimukset), toiminta (tapahtuma, retket, kurssit), ympäristöstä tulevat uhat (maasto, sää) ja muu turvallisuus (rakennukset, tilat). Toiminnassa huomioidaan erityisesti tapahtuman vallitsevat ympäristö- ja sääolosuhteet sekä osallistujaryhmän koko ja ohjaajien lukumäärä.

Lajien osalta laaditaan tarvittaessa erillinen *turvallisuusasiakirja* ja yksittäisistä tapahtumista erillinen *turvallisuussuunnitelma*, joissa on yksityiskohtaisempi riskianalyysi toimintaohjeineen (riskien kartoitus, mahdollinen seuraus, ennaltaehkäisy, toimenpiteet). Isoihin yleisötapahtumiin laaditaan *pelastussuunnitelma*, joka on kohdistettu ko. toimintoa vastaavaksi. Tämä pelastussuunnitelma liitetään mukaan viranomaisille tehtävään *tapahtumailmoitukseen*.

Ladun hallitus vahvistaa turvallisuusasiakirjat ja päättää toimet niiden jalkauttamiseksi. Turvallisuusasiakirjat jaetaan jaostojen vetäjille ja turvallisuussuunnitelma myös tapahtumien järjestäjille. Turvallisuussuunnitelma esitetään pääpiirteittäin myös tapahtuman osallistujille.

Eri lajeissa noudatetaan seuraavia yleisiä ohjeita:

- a. avantouinnin osalta noudatetaan kuluttajaviraston ohjetta avantouinnista ja avantouintipaikan turvallisuudesta
- b. melonnassa merenkulkuhallituksen antamaa melonnan turvallisuusohjetta
- c. retkeilyssä käytetään retkeilyn yleisiä turvallisuusohjeita ja tunturiturvallisuusohjeita
- d. liikenneturvallisuudessa otetaan huomioon tieliikennelaki ja – asetus.

9. Toimintaohje onnettomuus- ja vahinkotilanteissa

Toimintaohjeet onnettomuus- ja vahinkotilanteissa perustuvat laadittuihin *turvallisuusasiakirjoihin*, tapahtumakohtaisiin *turvallisuussuunnitelmiin* ja suurimpien yleisötapahtumien osalta *pelastussuunnitelmaan*, jotka on kohdistettu ko. toimintoa vastaaviksi. Yleiset toimintaohjeet noudattavat seuraavaa linjaa:

- arvioidaan tilanne ja keinot avun hälyttämiseksi
- sovitaan tilanteen johtaminen (työnjako ja toimintajärjestys)
- välitön ensiapu ja muut tarvittavat toimenpiteet
- avun hälyttäminen, esimerkiksi soittamalla

yleinen HÄTÄNUMERO: 112, merellä MERIPELASTUS: 0204 1000

- avun opastaminen paikalle
- muusta ryhmästä huolehtiminen tarpeen mukaan (esimerkiksi retkellä).

10. Toiminta tapahtuman tai onnettomuuden jälkeen

Onnettomuudesta ja vakavasta läheltä piti – tilanteesta tehdään tapausilmoitus ja siitä ilmoitetaan tarvittaessa viranomaisille. Tapahtuneesta onnettomuudesta tehdään tarvittaessa tapaturmailmoitus vakuutusyhtiölle. Näistä toimitetaan tieto

vastuuhenkilölle ja Ladun hallitukselle, joka merkitsee sen tiedoksi (tapauskirjanpito) ja tarpeen mukaan käsittelee kokouksessaan (analysoi tapauksen, vastaavien tapausten varalta ennalta ehkäisevät toimenpiteet ja niiden toimeenpano). Tapahtuneesta tiedotetaan tarvittavassa laajuudessa (kriisitiedotus). Medialle tiedottamisesta päättää ja vastaa Ladun hallitus.

11. Ravinto- ja hygieniaohjeisto

Tapahtumiin osallistujille annetaan ohjeet ravinnosta ja juomisesta ja lisäksi valvotaan osallistujien käyttäytymistä. Retkillä huolehditaan, että juoma- ja ruokailutaukoja järjestetään riittävän usein. Omalla esimerkillä annetaan vinkkejä juoma- ja ruokailutauoista. Huolehditaan, että jokaisella on riittävästi aikaa huolehtia itsensä ravitsemisesta. Osallistujille annetaan ohjeita oman hygieniansa hoitamisesta, esimerkiksi pitemmillä vaelluksilla, jotta estettäisiin hiertymien ja rakkojen muodostuminen.

Ruokailuhygieniasta annetaan ohjeet ennako-ohjeissa. Maastossa tapahtuvassa ruokailussa huolehditaan elintarvikehygieniasta parhaalla mahdollisella tavalla.

Isommista järjestettävistä tapahtumista, joissa tarjoillaan elintarvikkeita, tehdään ilmoitus terveysturvaviranomaiselle. Retkillä ja tapahtumissa huolehditaan jätteistä asianmukaisesti. Mikäli tehdään nuotioita, voidaan poltettavaksi sopivat jätteet polttaa. Muuten jätteet tuodaan maastosta pois eikä jätetä niitä luontoon.

Taajamissa jätteet kerätään jäteastioihin/ -pusseihin ja toimitetaan yleisen jätehuollon käsiteltäviksi.

12. Paloturvallisuus

Mikäli tapahtumassa käsitellään tulta, tehdään nuotio tai käytetään esimerkiksi kamiinaa, katsotaan, että helposti syttyvää materiaalia ei ole liian lähellä. Nuotiota ei polteta metsäpalovaroitusten ja -hälytysten aikana. Nuotion paikaksi valitaan yleinen tulentekopaikka tai huolehditaan, että tulenkäsittelyyn on asianmukaiset luvat. Teltoissa, joissa nukutaan kamiinan lämmössä, käytetään kipinävahtia. Tulenkäsittelypaikalla tulee olla sammutusvälineitä.

13. Vakuutukset

Ladun järjestämät tapahtumat ovat Suomen Latu ry:n jäsenyhdistysten tapaturmavakuutuksen nro 06-8683237/9 (Pohjola) sekä Järjestäjän vastuuvakuutuksen nro 16-1042-9480-0 (Pohjola) piirissä. Tapaturmavakuutettuja ovat kaikki alle 75-vuotiaat Suomen Ladun ja sen jäsenyhdistysten toimintaan osallistujat (osanottajat, toimitsijat ja talkoolaiset). Mikäli Latu järjestää jonkun toisen yhdistyksen tai yhteisön (kunnan, tms.) kanssa yhdessä tapahtumia, niiden vakuuttamisesta sovitaan erikseen.

LIITTEET

Liite 1 Nurmijärven Latu ry:n hallitus ja vastuuhenkilöt 2010

Liite 2 Avantouinnin turvallisuusasiakirja

Liite 3 Melonnan turvallisuusasiakirja

Liite n Lumikenkäilyn turvallisuusasiakirja